3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتى جۇنىندەگى اكىسىمە ئەماجلىسىنىڭ رۇخسەت ئۇيرەتمەيدىغان، دايەكتىلەندىرەيدىغان جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوچا سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇلۇشىنايىق

100 جىلدىق كۇرەس جولىندا جاڭا ساپارغا اتلانايىق

جەلبىرەگەن قىزىل تۇ

پارتىيانىڭ شىنجاڭدىكى 100 جىلى

شار تاراپقا اتى ايگىللەر ⑫

ليۇ گوجۇڭ:
قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ بار ئۇمتىن ارقالادى

□ انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىشسى حان چينيان

”قاراپايىم عانا قىستاق كادرى بولغانىكەمەن، موينىڭا ئىبز بۇقارانىڭ ئۇمىت ـ تىلەگى جۇكتەلگەن...“ پوسكام اۋدانى گۇلباق اۋىلى كوك ئەدوك قىستاعىندا ليۇ گوجۇڭ نزگى دستەرى كورمە سارايىنا كىرسەڭىز، «ەڭ ارداقتى قىستاق كادرى ليۇ گوجۇڭ» ئانى قۇلاعىڭىزغا كەلەدى.

”ليۇ شۇجيدىڭ جەتەكشىلىگىندە ئىزدىڭ تۇرمىسىمىز بارعان سايىن جاقسارۇدا“، ـ دەدى كوك ئەدوك قىستاعىنىڭ تۇرمىنى قۇندۇز ابدۇۋاليىت 5 ـ ايدىڭ 12 ـ كۈنى، ـ ”ليۇ شۇجي ئىبزىدىڭ قىستاق تۇرۇرىندارىنا شىن مانىندە ناقتى ئىس دستەپ بەرگەن جاقسى شۇجي“.

”ەڭ ارداقتى قىستاق كادرى“ ليۇ گوجۇڭنىڭ حيكايەسى ايتارلىقتاي كەڭ تارالدى، ول كۇنلۇن تاۋىنىڭ سولتۇستىك باۋرايىنداعى پوسكام اۋدانى گۇلباق اۋىلى كوك ئەدوك قىستاعىندا ۋيغۇر اۋىلداستاردى باستاپ، 10 نەشە جىلدىڭ الدىندا جان باسىندىق جىلدىق تازا كىرىسى نەبارى 320 يۇان كەلەتىن مەشھۇر قىستاقتا 2012 ـ جىلى جان باسىندىق جىلدىق تازا كىرىسى 8000 يۇانعا تاياعان العاباسار قىستاققا ايناللدردى.

قىستاق تۇرۇرىندارىن جاقسى تۇرمىسقا جەتكىزدى

تاڭعى كۇن ساۋلەسى كوك ئەدوك قىستاعىنا توگىلىپ، قىستاق جاننداعى تىزناپ وزەنى جىلىپ اعىپ جاتىر.

”ليۇ شۇجي 8 جاسىندا اكە ـ شەشەسىنە ىلەسىپ وسناۋ قۇبا تۇزگە كەلىپ، وسى وزەننىڭ سۇىن ئىشتى“، ـ دەيدى كوك ئەدوك قىستاعى تۇرۇرىندار كومىتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى اسەن سادىر تەرەڭ سەزىممەن.

1982 ـ جىلدان باستاپ ۋار كۇنى تاڭەرتەڭ ولار جۇزدەسپ تۇرادى. قىستاقتا نەندەي ئىس بولىپ جاتىر، قايسىلارىن دەرەۋ دستەۋ كەرەك، قايسىلارىن كەينگە قالدىرا تۇرۇعا بولادى، جۇمىستى كىم قاداعالايدى دەگەننىڭ بارىنە ورنالاستىرۇ جاسايتىن.

سول جىلى ليۇ گوجۇڭدى قىستاق تۇرۇرىندارى قىستاق تۇرۇرىندار كومىتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ەتىپ سايلادى، كەيىن ول تاعى قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولدى.

”الاڭسىز بولىڭىزدار، مەن كوپشىلىكتى جاقسى تۇرمىسقا جەتكىزەمەن“. وسى سەرتتى ورىنداۋ ئۇشىن، ليۇ گوجۇڭنىڭ سامايى اعاردى، قام جەدى.

”كوك ئەدوك قىستاعى ونىڭ كوڭىلىنە تەرەڭ ۇيالاعان“، ـ دەيدى اسەن، ـ ”باسقالار دستەي الماعان ئىستى ول امالىن تاۋىپ ورىنداۋعا تىرىساتىن“.

كوك ئەدوك قىستاعىنىڭ جان سانى از، قاعىلىق جانە يارىكەن اۋداندارىمەن ىرگەلەس، پوسكام اۋدانى بوينشا ەڭ شالعاي قىستاق. قىستاقتىڭ باتىسىندا ۋلكەن توعاننان يارىكەن وزەنىنىڭ سۇى اعىپ جاتادى، ئىبراق ول كورشى اۋدانعا ئتان.

ليۇ گوجۇڭ بۇل توعان قىستاقتىڭ جەرىن كولدەنەڭ كەسىپ وتەتىندىكتەن، توعاننىڭ شعىسىندا 500 مۇ، باتىسىندا 1000 مۇ جەردى وسى توعاننىڭ سۇىمەن سۇارساق قاندداي جاقسى بولار ەدى دەپ تۇيەدى.

ئىبراق اۋلعا، اۋدانعا بارسا دا بۇل ئىس شەشىلمەيدى. ول ۋەلوسيپەدىنە ئەمنىپ، كورپە ـ جاستىعى مەن ازىق ـ تۇلىگىن الىپ، قايتا ـ قايتا شاپقىلاۋمەن بولادى. تويتارىپ تاستاسا دا قايتا باستان باستايدى.

”5 جىلدا ونىڭ قانشا رەت سابىلعانىن بىلمەيمىن. كورشى اۋداننىڭ باسشىلارى اقىرى ونىڭ تاباندىلىعى مەن شىن نيەتىنەن اسەرلەنىپ، 2002 ـ جىلى 7 ـ ايدا توعاننىڭ شعىسىنان ئىبر كىشكەنە اۋىز اشىپ، سۇ باستاۋ توعانىن قازىپ، توعاننىڭ شعىسىندا 500 مۇ جەردى سۇارۋدىمىزعا مۇمكىندىك جاسادى“، ـ دەيدى اسەن ەسكە الىپ.

سول جىلى دۇمبە ئىبداي ەككەندە، بۇل 500 مۇ جەر قاندىرىلا سۇارىلىپ، كەلەر جىلى بىرلىك ئتۇسىم 1000 جىڭنان اسپ، قارىن توقتىق ماسەلەسى شەشىلدى.

ئىبراق توعاننىڭ باتىسىندا تاعى 1000 مۇ جەر بار عوي. ليۇ گوجۇڭ ورايىن تاۋىپ، 2 ئتۇرلى ۇسىنىس ايتادى: ۋلكەن توعاننىڭ باتىسىنان سۇ باستاۋ توعانىن قازۋ، قىستاقتان اۋلعا باراتىن اسفالت جول سالۋ.

جىل وتسە دە، ەشقانداي سىبىس بولمايدى. ليۇ گوجۇڭ بايىزداپ وترا الماي، 2012 ـ جىلى 3 ـ ايدا اۋتوموبيلگە، پويىزعا وتىرىپ 3 مارتە ۇرىمجىگە بارادى. اقىرى نسان بەكتىلىپ، ارناۋلى قارجى اۋدانعا كەلىپ، جول مەن توعاننىڭ قۇرىلىسى باستالادى.

توعاننىڭ ئمولدىر سۇى قىستاقتىڭ جاپ ـ جاسىل ەگىنجايىنا سىلدىراپ اعىپ كەلگەن كەزدە قىستاق تۇرۇرىندارى قۇانعانىنان جالاڭ ايىقتارىمەن توعانعا ئتۇسپ ئماز ـ ئمايرام بولادى.

قازىرگى تاڭدا كوك ئەدوك قىستاعىندا ەگىنجاي جايقالا ئوسپ، جەمىس ورمانىنىڭ ئتۇسىمى مولايدى، بىلتىر بۇكىل قىستاقتىڭ جان باسىندىق تازا كىرىسى 12 مىڭ يۇاننان استى.

بۇكىل قىستاقتىڭ قامىن ويلادى

2012 ـ جىلى 2 ـ ايدا كوك ئەدوك قىستاعىنداعى كەزەك اۋىستىرىپ سايلاۋدا 61 جاسقا كەلگەن ليۇ گوجۇڭعا بالالارى دەمالاتىن كەزدەڭىز كەلدى دەپ ئناسيحات ايتادى، ول دا ورنىمدى بوساتار شاعىم بولدى دەپ ويلايدى. ئبىراق بۇل حاباردى ەستي سالا قىستاق تۇرۇرىندارى توپتاسىپ اۋلعا، اۋدانعا بارىپ ”ليۇ شۇجي بىزگە شۇجي بولا بەرسىنشى“ دەپ ”جوعارىعا ارىزدانادى“.

اسەرلەنگەن ليۇ گوجۇڭ: ”بۇل جانىمدى مەن الدەقاشان قىستاققا ارناعانمىن، كوپشىلىك ئالى دە ىسكە جارايدى دەسە دستەيىن!“، ـ دەيدى. ئسويتىپ، ول تاعى ئبىر مارتە تولىق داۋسپەن سايلانادى.

”ليۇ گوجۇڭ ئبىلمەدى ادام، ادىلەتتى جان، ادال دا نزگى، بۇكىل قىستاقتىڭ قامىن ويلايدى“، ـ دەيدى قۇندۇز.

قىستاق تۇرۇرىندارى ليۇ گوجۇڭعا سەنىم ارتقان. 1974 ـ جىلى 23 جاستاعى ليۇ گوجۇڭ قىستاقتىڭ قاماباشىسى، قوسىمشا بۇعالتىرى بولادى. 8 جىلدا ئار جىلعى نەشە ون مىڭ جىڭ استىق قولىنان وتەتىن ونىڭ ەسەبىنەن تيتتەي دە شاشاۋ شققان ەمەس.

1982 ـ جىلى 7 ـ ايدا ليۇ گوجۇڭ داڭقپەن جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولدى.

ليۇ گوجۇڭ دستىق تەگىلاستى باۋىرمال جان، قىستاقتا كىمنىڭ ۇيىندە جۇمىس بولسا، ول قاشاندا ىرىقتىلىقپەن كومەك بەرەتىن. قىستاق تۇرۇرىندارى قاندداي قيىنشىلىققا جولىقسا دا، ليۇ گوجۇڭ باردا ەشتەڭەدەن الاڭدامايتىن.

”قىستاقتا قيىنشىلىق بولسا ليۇ شۇجيگە بارامىز، مۇنى قىستاقتاعى بالالارعا دەيىن بىلەدى“، ـ دەيدى بالا كۇنىنەن ليۇ گوجۇڭمەن بىرگە وسكەن قۇندۇز.

قىستاق تۇرۇرىنى تۇنيساحان سەيىتتىڭ كۇيەۋى ئبىر جىلدان اسا سالدانىپ جاتادى، كۇيەۋى قايتىپ بولعان كەزدە ۇيىنە تاعى ئورت كەتىپ، مالى مەن ئۇيىن تۇگەل ئورت جالمايدى. ىركەس ـ تىركەس اۋىر سوققىعا ۇشىراعان تۇنيساحان اۋرۋدان باس كوتەرە الماي جاتىپ قالادى، ليۇ شۇجي 500 كيلوگرام استىق اپارىپ بەرىپ وعان: ”اپەكە، الاڭسىز بولىڭىز. اعاي كەتكەنمەن، ئبىز بارمىز“، ـ دەيدى.

تۇنيساحان كوزىنە جاس الىپ، ليۇ گوجۇڭنىڭ قولىن ۇستاپ، اسەرلەنگەننەن ئبىر قاۋىم ۋاقىت نە ايتارىن بىلمەي وتىرىپ قالادى. كەيىن ليۇ گوجۇڭ ونىڭ ۇيىنە 4 ساۋلىق قوي اپارىپ بەرىپ، ونىڭ ومىرگە سەنىمىن قالپىنا كەلتىرۇىنە كومەكتەسەدى.

قاباعى قايتا اشىلعان تۇنيساحان جولىققان ادامنىڭ بارىنە: ”ليۇ گوجۇڭ مەنىڭ باۋىرىم، ول بار دا مەنىڭ كوڭىلىم الاڭسىز بولادى“، ـ دەيدى.

ليۇ گوجۇڭ قاشاندا بۇقارانى ەسىنەن شىعارماي، بۇقارانىڭ قامىن جەپ، بارلىعىندا بۇقارا ئۇشىن دستەپ، كوك ئەدوك سىندى شەت ـ شالعاي اۋىل ـ قىستاقتان نەشە ون جىل تابان اۋدارماي، بۇكىل قىستاقتاعى بارلىق تۇرۇرىندى باقتىتى تۇرمىسقا جەتكىزۇگە قۇلشىندى.

نە دستەسە دە قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ قامىن ويلادى

”مەن قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولعان سوڭ، ئارقاندداي دستە ئادىل بولۇپم، بۇقارانى كوبىرەك باقتىقا كەنەلتۇپم، بۇقارانىڭ سەنىمىن اقتاۋىم كەرەك“. ليۇ گوجۇڭ وسلاي دەدى جانە وسلاي دستەدى دە.

ەلەكتر جارىعىن پايدالانۇ ئبىر كەزدەرى كوك ئەدوك قىستاعىندا نەشە ۇرپاق تۇرۇرىندارىنىڭ ارمانى بولعان ەدى. ليۇ گوجۇڭ ەلەكترمەن قامداۋ سەرىكتەستىگىنە تالاي مارتە شاپقىلاپ، كورپە ـ جاستىعىن كوتەرىپ اۋلعا باردى، باستىق جىينعا كەتىپ قالسا، ليۇ گوجۇڭ بازاردا جاتىپ ۇيقتاپ باستىقتى كۇتتى. 10 ـ ايدا ئتۇىنىڭ سۇىعىندا سۇىقتان قالتىراپ ۇيقتاي الماعاندا، ول جىلىنۇ ئۇشىن ارلى ـ بەرلى ئجۇردى.

2000 ـ جىلدىڭ سوڭىندا كوك ئەدوك قىستاعىنا اقىرى جارىق كەلدى. ەلەكتر كەلەتىن كۇن كەشتە ليۇ گوجۇڭ قوي سويىپ، قىستاق تۇرۇرىندارى ونىڭ اۋلاسىنا جىنالىپ ماره ـ سارە اڭگىمە دۇكەن قۇرىپ، ئان ايتىپ، ئبي بيلەپ، مەرەكە وتكىزگەننەن ارمان قۇانشقا شومدى. قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ قارت شۇجيى، قاعىلەز ابدۇۋايىت ليۇ گوجۇڭنىڭ كورىنبەي كەتكەنىن بايقايدى، جۇرتشىلىق ونى نزدەپ قىستاق تۇرۇرىندار كومىتەتىنە بارسا، قولىنا جارتى نان ۇستاعان، بەتىندەگى جاس تارامى ئالى كەبە قويماعان ول تامنىڭ بۇرىشىنا سۇيەنىپ ۇيقتاپ كەتكەن ەكەن...

بۇرىن قىستاقتاعى سىرتقا قاتىناتىن جالعىز جول شاڭ ـ توپىراق باسىپ، ويدىم ـ ويدىم بولىپ، 7 كيلومەتر جولدى 3 ساعاتتان ارتىق جۇرۇگە تۇرا كەلەتىن؛ جاۋىن جاۋعاندا ئتىپتى كومەكتەسەدى.

ليۇ گوجۇڭ (وڭنان 1 ـ) قىستاق تۇرۇرىندارىنا شالان تەلۇ تەحنيكاسىن ۇيرەتۋدە.

□ سۇرەتتى پوسكام اۋداندىق پارتكوم ۇگىت ئبولىمى بەرگەن

تۇلعالار ارحيۋى

ليۇ گوجۇڭ، 1951 ـ جىلى 11 ـ ايدا تۇعان، 1974 ـ جىلى 5 ـ ايدان باستاپ كوك ئەدوك قىستاعىنىڭ ەسەپ وتكىزۇشىسى بولعان، قىستاقتىڭ بۇعالتىرى، قىستاق تۇرۇرىندار كومىتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى مەندەتتەرىن وتەگەن، 1999 ـ جىلدان ومىردەن وتكەنشە قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى بولعان. ول ۇيغۇر ۇلتىنىڭ جان سانى 95%تەن اساتىن قىستاقتا 40 جىلعا جۇىق دستەگەن. 2013 ـ جىلى جۇڭگونىڭ 10 ”ەڭ ارداقتى قىستاق كادرى“، ”اۋتونوميالى رايوندىق ئمورال ۇلگىسى“، ”تاڭداۋلى پارتيا مۇشەسى“، ”ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ وزاتى“ سياقتى داڭقتارعا يە بولعان. 2013 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ليۇ گوجۇڭ 62 جاسىندا كولىك اپاتىنان قايتىس بولعان.

”مەنىڭ جاي ادامداردان پالەندەي ايىرماشىلىعىم جوق، مەن تەك ئبىر پارتيا مۇشەسى دستەۋگە ئتيىستى دستەردى عانا دستەدىم، كوپشىلىكتىڭ ماعان وسنشا جوعارى باعا بەرەرىن ويلاماعان ەكەنمىن. قىستاق تۇرۇرىندارى ئۇشىن اناعۇرلىم كوپ ناقتى دستەر تىندىرىپ، قىستاقتىڭ بارلىق تۇرۇرىنىن جاقسى تۇرمىسقا جەتكىزسەم دەيمىن“. ـــــ ليۇ گوجۇڭ

لاي ـ باتپاق بولىپ كەتەتىن، ليۇ گوجۇڭ قىستاق تۇرۇرىندارىن باستاپ وزەننەن قىرىشق تاس اكەلىپ جولعا توسەيتىن، ال قازىر كوك ئەدوك قىستاعىنان اۋلعا باراتىن جولعا اسفالت توسەلگەن.

20 ـ عاسىردىڭ 90 ـ جىلدارىنىڭ سوڭىندا كوك ئەدوك قىستاعى تۇرۇرىندارىنىڭ ەكونوميكالىق تابىسى نەگىزىنەن ئبيداي، ماقتا ەگۇگە عانا سۇيەنەتىن، تابىس كوزى جالاڭ، كىرىسى تومەن ەدى. قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ كىرىسىن ارتتىرۇ ئۇشىن 1998 ـ جىلى ليۇ گوجۇڭ قىستاق تۇرۇرىندارىن كەڭ كولەمدە جاڭعاق ەگۇگە جۇمىلدىرىپ، ناتيجەسىندە جالعىز جاڭعاقتىڭ وزىنەن جەمىنا قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ تابىسىنا ئبىر ميلليون يۇان قوسىلدى.

2007 ـ جىلى ليۇ گوجۇڭ پيگمەنتتى بۇرىشتىڭ بازار سۇرانىسى زور بولىپ قانا قويماي، كوك ئەدوك قىستاعىندا ەگۇگە دە ۇيلەسەتىندىگىن بايقاپ، بۇكىل قىستاققا جالپىلاسترۇ ئۇشىن، ئۇي ـ ئۇيدى ارالاپ ئناسيحات ايتادى، ئبراق ئبرتالاي قىستاق تۇرۇرىندارى بۇعان ئدۇدامال قارايدى. قىستاق تۇرۇرىنى ايتىللاحان اپيز الاڭداپ: ”زيانعا وتىرساق قايتەمىز؟“، ـ دەيدى، سوندا ليۇ گوجۇڭ: ”وندا سەن مەنىڭ جەرىمە ئبىر جىل ەگىپ سناپ كورىپ، اقشا تاپساڭ ساعان، زيان بولسا ماعان ەسەپ بولسىن“، ـ دەيدى.

كوك ئەدوك قىستاعىندا ايتىللاحان سياقتى پيگمەنتتى بۇرىش ەگىپ اقشا تابۋعا بولاتىندىعىنا سەنبەيتىن تاعى 19 وتباسى بار ەدى، ليۇ گوجۇڭ ئوز ئۇيىنىڭ 20 مۇ جەرىن قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ ”سناق اتىزىنا“ اينالدىرادى. ليۇ گوجۇڭنىڭ قولەكى ۇلگى كورسەتپە، جەتەكشىلىك جاساۋىندا، سول جىلى ايتىللاحان ەككەن ئبىر مۇ جەردەگى پيگمەنتتى بۇرىشتان 2600 يۇاننان استام كىرىس كىرگىزەدى.

ونىڭ جەرىنە بۇرىش ەككەن قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ مۇ باسىندىق ورتاشا تازا كىرىسى 2500 يۇاننان اسادى. ئبراق ليۇ گوجۇڭ جەرىنە ئبىر جىل ەگىن ەكپەي، نەشە 10 مىڭ يۇان از تابىس تابادى.

”اقىماقسىڭ با، زيان ەمەس پە بۇنىڭ؟“، ـ دەپ سۇرايدى بىرەۋلەر ليۇ گوجۇڭنان، ول سوندا: ”بۇقارانى ناقتى پايداعا كەنەلتۇگە بولاتىنىن بىلە تۇرىپ، ئوزىم زيان شەگەمىن ـ اۋ دەپ الاڭداپ دستەمەي قويۇ ناعىز اقىماقتىق“، ـ دەپ جاۋاپ بەرەدى.

ەكىنشى جىلى اتانىسقا كەلتىرىپ جاتپاي ـ اق قىستاقتىڭ بارلىق تۇرعىنى پيگمەنتتى بۇرىش ەگەدى. ”ئبىز ليۇ شۇجيگە مويىنسال بولدىق، ويتكەنى ول نە دستەسە دە قىستاق تۇرۇرىندارىنىڭ قامىن ويلايدى“، ـ دەيدى ايتىللاحان.

ليۇ گوجۇڭنىڭ بۇقارا ئۇشىن كونپىستىكپەن جاقسى ئىس دستەيتىن، ناقتى ئىس تىندىراتىن، قيىن دستەردى شەشتىن رۇحى كوك ئەدوك قىستاعىنىڭ كادرلارىن ىنتالاندىرىپ كەلەدى.

”ليۇ شۇجي، مەن ئسزدى ۇلگى تۇتامىن، سزگە قاراپ قاتار تۇزەيمىن. بۇكىل ىنتا ـ پەيىلمەن حالىق ئۇشىن دستەيتىن، تۇراشىل جاقسى كادر بولامىن“، ـ دەيدى كوك ئەدوك قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى ۋاڭ يۇي.

ليۇ گوجۇڭ ارامزدان كەتكەنمەن، ئبراق ونىڭ رۇحى ونىڭ ئزىن باسقاندىردى وعان ۇقساس قايىسپاس قاجىرلىلىقپەن بۇقارانىڭ باقتىتى ئۇشىن ۇزدىكسىز كۇرەس جۇرگىزۇگە ىنتالاندىرۇدا.

(باسى 5 ـ بەتتە)

قىزىل مادەنيەت ـ ساياحات ساپارى

اراتۇرىك اۋدان قالاشعىنىڭ باتىس جاعىندا ـ عى دوڭگەلەك توبەنىڭ باسىندا ئبىر اق ئمارمار ئمۇسىن بار، وندا سۇ شەلەگى تەڭدەلگەن ئبىر اتتىڭ ەكى ايامەن اسپانعا شاپشىپ، بار كۇشىمەن جالاما شىڭعا شقىاق بولعانى بەينەلەنگەن. ئمۇسىننىڭ جاننىدا ئبىر قابىر بار، قابىردىڭ قۇلىپتاسىنا ”اسكەري ەڭبەك سىڭىرگەن اتتىڭ قابىرى“ دەگەن جازۋ ويىلعان. نەشە ونداعان جىلداردان بەرى بۇل اتتىڭ حيكايەسىن تىڭداعان قانشاما ادامنىڭ كوزىنە جاس العانىن كىم ئبىلسىن.

اراتۇرىكتى قورعاۋ 40 كۇندىك شايقاسى باستالعاننان كەيىن 2 ـ لياننىڭ كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەرى بەيشان تاۋىنىڭ توبەسىندە قورشاۋدا قالىپ، سۇى مەن استىعى قاتار تاۋسىلىپ، جاعداي وتە قيىنداسادى. كەزدەيسوقتا كەلىپ قالعان ئبىر كۇرەڭ ات جاۋىنگەر ۋ شياۋنيۇدىڭ جاتتىقتىرۇىمەن وزدىگىنەن تاۋدان ئتۇسپ سۇ اكەلۇ، استىق تاسۇ سندى اۋىر مىندەتتى ۇستىنە الادى. جاۋدىڭ قۇعىنداۋىنا تۇسكەن كەزدە ات، ئتپتى، جاتا قالىپ جاسىرىنۇدى نەمەسە كەرى باعىتتا ئجۇرىپ جاۋدى الجاستىرۇدى دا بىلەدى، وسلايشا ول ئار جولى تاۋ باسىنا سۇدى ئساتتى جەتكىزىپ، جالعىز ئوزى تىرشىلىك جەلىسىن ۇزبەي جالعاستىرادى.

4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى «اراتۇرىكتى قورعاۋ شايقاسى» كينو فيلمىن ئتۇسرۇ نىسانىن باستاۋ ئماجلىسى اراتۇرىك اۋداننىدا اشىلدى. بۇل ساحىنالىق وپەرا «ەڭبەك سىڭىرگەن اسكەري ات» فيلمىنەن كەينگى قورعاۋ شايقاسىن نەگىز ەتكەن تاعى ئبىر ادەبيەت ـ كوركەمونەر تۇندىرىسى. كينو ـ فيلمدى جاقسى ئتۇسرۇ ئۇشىن اراتۇرىك اۋداننىڭ مادەنيەت تاراۋى قوعامنان جاۋىنگەر ۋ شياۋنيۇدىڭ اسكەري بولىمىنەن كەتپ، اۋىلنا قايتقاننان كەينگى ئومىرى جونىندەگى دەرەكتەردى جيناعان.

سول جىلعى سوعىستان كەيىن اسكەري ەڭبەك سىڭىرگەن اتقا قىزىل گۇل تاعىلىپ، 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك جازىلادى، قاتىستى تاراۋ ات جونىندە ”قوسىننان ماڭگى شەگىنبەسىن“ دەگەن ۇيعارىم جاساپ، 2 ـ لياننىڭ جاۋىنگەرلەرى ونى ولگەنگە دەيىن باعادى. ات ولگەننەن كەيىن جاۋىنگەرلەر وعان سالتاناتتى جەرلەۋ سالتىن وتكىزىپ، بەيشان تاۋىنىڭ جەڭىس شوقىسىنىڭ ەتەگىنە جەرلەپ، ەسكەرتكىش ورناتادى.

”اراتۇرىكتى قورعاۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىندە حالىق ارمياسى از ادامەمەن كوپ ادامدى جەڭۇدىڭ، ئالىسىز كۇشپەن قۇاتتى كۇشتى جەڭۇدىڭ كەرەمەتىن جاراتتى. اراتۇرىكتىك رەتىندە، ئبىز قۇرباندار قالدىرعان جاقسىلىققا بولەنۇدەمىز. ادەبيەت ـ كوركەمونەر فورماسىمەن قىزىل مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ جانە جالعاستىرۇ جاۋاپكەرشىلىگىمىز بار“، ـ دەدى اراتۇرىك اۋداندىق مادەنيەت، دەنە تاربيە، رادىيو ـ تەلەۋيزيا جانە ساياحات مەكەمەسىنىڭ باستىعى ايشام مۇسا.

تۇتاس وڭىرلىك ساياحاتتى ىلگەرىلەتۇ ئۇشىن، اراتۇرىك اۋدانى قۇرباندار قابىرستاننىڭ سىرتىنان اراتۇرىك وزەنىن بويلاي جاساندى كورىنىس بەلدەۋىن سالىپ، اۋدان قالاشعىنداعى باستى كورىنىس تۇيىندەرىن جالعاستىرعان كولەمدى ساياحات باقشاسى ـــ يشۇيىۋان باقشاسىن تۇلعالادى. قورعاۋ شايقاسىنىڭ جۇرتى قاتارلى قىزىل كورىنىس تۇيىندەرى يشۇيىۋان كورىنىس وڭىرىمەن كىرىكتىرە ورنالاستىرىلدى. سونىمەن يشۇيىۋان باقشاسى قۇمىل قالاسىنىڭ ماڭىزدى قىزىل مادەنيەت ساياحاتتىق بەلگى جەرىنە اينالدى.

”ئبىز اراتۇرىكتىڭ قىزىل ساياحات بايلىعىن تايانىش ەتپ، كوپتەگەن وتانشىلدىق تاربيەسى جانە توڭكەرىستىك ئداستۇر تاربيەسى ەرەكشە ساياحات جەلىسىن اشىپ، اراتۇرىكتىڭ قىزىل كورىنىس تۇيىندەرىنىڭ پارتيا تاريحىن ۇيرەنۇ تاربيەسىنە اناعۇرلىم زور رول اتقارۇىنا مۇمكىندىك جاسادىق“، ـ دەدى اراتۇرىك شيكۇاڭ تۇراڭعى مادەنيەت ـ ساياحات شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ باس ديرەكتورى مان شياۋشيا.